

NJFF
Rogaland

Norges Vassdrags- og Energidirektorat

Stavanger, 8.10.2021

Denne høringsuttalelsen sendes på vegne av Haugesund turistforening, Stavanger og Rogaland Jeger og Fiskerforening, Norges Speiderforbund Vesterlen krets, Naturvernforbundet og Norsk Ornitologisk forening

Hørings svar

Offshore demonstrasjonsanlegg for flytende vindturbiner utenfor Karmøy

Forum for natur og friluftsliv i Rogaland (FNF) viser til søknad for bygging av offshore demonstrasjonsanlegg for flytende vindturbiner utenfor Karmøy. FNF er et samarbeidsnettverk bestående av natur- og friluftslivsorganisasjoner i Rogaland. Til sammen representerer vi betydelige allmenne interesser innen naturvern, landskap og friluftsliv.

Begrepsavklaring

FNF Rogaland mener det aktuelle området for demonstrasjonsanlegget er så kystnært at dette må betegnes som flytende kystvindkraftverk. Mye av konsekvensundersøkelsene gjelder også kystlinja ut mot anlegget. Med den aktuelle utbyggingen vil antallet turbiner bli 7 til sammen. FNF mener at dette er mer en kommersialisering av anlegget (s. 8 i høringsbrevet) enn et forsøksfelt, noe utbygger også skriver i teksten. I FNF uroer vi oss over at det nå ser ut til å lages et system for en begrenset konsesjonsbehandling for slike anlegg. Noe som kan brukes som et smutthull til rask utvidelse av allerede eksisterende anlegg.

Behovet for kystvindkraftverk

Den eksisterende vindturbinen Zefyros til Hywind har vært flytende siden 2009 som et forsøksprosjekt. Met-senteret oppgir at en forsøksperiode på 3-5 år er nok. Da må det etter vår vurdering ha vært nok tid til forsøk og resultater fra disse årene. Det er også gitt ny konsesjon for 2 nye turbiner innenfor samme prosjekt for nye forsøk i nye 20 år. Med dette som bakgrunn undrer vi oss over at Pål Eitrheim i Equinor, Hywinds eierselskap, uttaler til E24 (17. September) at «Pilotprosjekter innen havvind har vi nok av. Ikke kom med flere. Nå er tiden for å bygge stort og stadig større.». Hvis det allerede er nok demonstrasjonsanlegg, hvorfor skal det da bygges ett til?

Påvirkningen på fugleliv

I utgangspunktet har vi vært positive til forsøk for fornybar flytende havvind, men denne søknaden om utvidelse mener vi blir for stor og utfordrende for fuglelivet i området. Selv om man har innhentet eksisterende kunnskap om sjøfuglkoloniene vest for Karmøy og dessuten data fra tellinger av passerende fugl langs land (fra Utsira og Vest Karmøy), er ikke dette tilstrekkelig informasjon om fuglelivet i havområdet som er omsøkt. Vi tror heller ikke at kamerasystemet Spoor som nettopp er montert på de eksisterende installasjonene i området vil kunne gi et fullverdig bilde av fuglenes bruk og opptreden, da det ikke er egnet til å registrere alle typer reaksjoner fuglene oppviser når de kommer inn i området. Noen sjøfugler (som havhest og havsule) er dessuten kjent for å komme inn til kysten særlig i dårlig vær, og kan derfor ha en større opptreden i området enn det som er kjent til nå, og når lysforholdene for fotoregistrering i tillegg er dårlige.

Sett i lys av overnevnte, mener vi at Spoor-teknologien ikke kan betraktes som et tilstrekkelig tiltak for å bøte på den manglende kunnskapen om fuglelivet i utbyggingsområdet. Teknologien kan også først gi informasjon etter at installasjonene er på plass, noe som bryter med den normale logikken i en konsekvensutredning. Etter FNF sin mening er det fremdeles behov for flere fugletellinger i det omsøkte havområdet før man tar endelig stilling til en eventuell utvidelse av testsenteret. Noen av disse tellingene må foretas fra båt og på dager når dårlig vær blåser større havfugler nærmere inn mot kysten. Vi mener at søker burde ha finansiert og organisert slike tellinger som en del av konsekvensutredningen for prosjektet, noe vi synes er beklagelig at ikke har skjedd. Mangelen på kunnskap kan ikke være et påskudd for å bygge ut, det vil bryte med føre-var prinsippet.

Behovet for å være føre var overfor fuglelivet i planområdet understrekes også av det faktum at kysten forbi Karmøy er en del av hovedleden langs Vestlandet for vader- og spurvefugltrekket vår og høst. 2/3 av dette trekket foregår om natten, og når kollisjonsfaren med installasjoner i det kystnære havområdet er spesielt stor. At særlig høsttrekket forbi Karmøy er omfattende, illustreres av det faktum at det på Utsira er registrert så mange som 55 000 rødvingetroster og 50 000 gråtroster passerende i løpet av en dag. Disse tallene viser noe av det store omfanget som trekket kan ha, og da med de største antatte passeringene om natten mens det er mørkt. Under høsttrekket er det sannsynlig at store mengder spurvefugl flyr rett ut i havet fra land om natten, noe som øker faren for at de kan oppleve kollisjoner med tekniske installasjoner. Vi mener det er klart uheldig at det nå ser ut til å bli gitt tillatelse til å bygge ytterligere installasjoner nært land i den viktigste leden for trekkende fugl langs sørvestkysten av Norge, og det til og med gjennom en forenklet vedtaksprosess. Bestanden av ville dyr har hatt en dramatisk nedgang de siste 50 årene. I Europa har fuglebestanden gått tilbake med 400 millioner individer siden 1990. Alle tiltak som potensielt kan ta livet av store antall fugler må unngås om vi skal klare å stanse den negative spiralen.

Manglende undersøkelse av flaggermus

Flaggermus er ikke undersøkt i denne søknaden, noe som er pålagt utbygger. Det er kjent at Sør-Karmøy er et område trekkende flaggermus bruker før de trekker videre over Nordsjøen. Det er også slikt registreringsutstyr for å regulere driften av turbinene tilgjengelig og bør utprøves og undersøkes i denne sammenheng, som for fugl. Undersøkelsene må gjøres ute i praksis, ikke bare bruke Artsdatabank etc. til å dokumentere om det er trekk i området eller ei.

Landskap

Det er ikke gjort noen vurdering av påvirkningen lyssettingen av turbinene har for omkringliggende områder. Dette må synliggjøres bedre slik at lokalbefolkning som bor langs kystlinjen blir klar over hva utbyggingen innebærer.

Utsikten vestover i havet er unik, noe besøkende til Geitungen fyr kommenterer. At Hywind har ligget i utsiktsområdet har til nå ikke betydd så mye. Men med tre turbiner (to mye større) i dette området, blir panoramaet forstyrret med både bevegelse og lys, når solnedgangen i havet skal oppleves. Med enda 4 turbiner, som det søkes om, vil dette bli uakseptabelt. Når det legges opp til drift av anlegget frem til 2047 vil dette være et forstyrrende element i lang tid fremover.

Synlighetskartet viser at turbinene vil bli langt mer synlig enn den ene som har ligget der siden 2009. Sør-Karmøy har flere viktige friluftsområder. Blant annet Karmøyheiene som er registrert som svært viktig friluftsområde med blant annet Søre Sålefjell som turmål. Her er utsikten vestover en sentral kvalitet. Vindkraftanlegget med 7 turbiner vil bli et forstyrrende element som ikke er ønskelig.

Videre er det noe uriktig vurdering s 42 i tabellen Delområde 1, Skudeneshavn. Under kolonnen menneskeskapte visuelle egenskaper er Geitungen fyr er vurdert mindre viktig. Sammenlignet med delområdet 6, Utsira, der Utsira fyr rangeres Svært viktig. Her er det ikke samsvar i vurderingen av fyrenes verdi. Det fremkommer ikke av søknaden at Geitungen fyr drives som foreningshytte av Haugesund Turistforening. Fyrmesterboligen, uthuset og naustet er til utleie i perioden mai og ut september. Dette er et mye brukt tilbud. Et viktig element ved fyret er bygningskonstruksjonen som sammenlignes med Stortingsbygningen. Fyrstasjonene langs kysten er kysthistoriske elementer, som har betydd mye for befolkningen, også i Skudeneshavnområdet. Kategorien må forandres til «Svært viktig».

Kommersielt kystfiske

I konsesjonssøknaden vises det i punkt 6.7.4 til avbøtende tiltak for fiskerinæringen. Her må ordlyden endres slik at det skal være en tett dialog med Fiskarlaget vest og Fiskarlaget Karmøy. Ikke at det bare anbefales slik det står i dag. En dialog med lokale kystfiskere er en forutsetning for at man i det hele tatt skal kunne teste ut et kystvindkraftverk.

Konklusjon

FNF mener det ikke er behov for å bygge ut ytterligere 4 turbiner utenfor Karmøy. Utbyggingen som skjer nå, ødelegger for landskapskvaliteter, har potensielt svært uønsket effekt på fugleliv og kystfiske. Anlegget er lagt opp kommersiell drift og ikke demonstrasjon.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Rogaland

Endre Hovland
Koordinator
FNF Rogaland

Kopi:

Karmøy kommune

Statsforvalteren i Rogaland

